



Εγκαίνια της έκθεσης «Το Χρηματοκιβώτιο» στην Αίθουσα Τέχνης Βάτη

Από την ιστορία μιας οικογένειας στην ιστορία μιας εποχής

Την ευκαιρία να γίνουν μάρτυρες ιστορικών στιγμών δύο εκ των σημαντικότερων οικογενειών που έζησαν και έδρασαν στο νησί της Σύρου τον 19ο και στις αρχές του 20ου αιώνα, προσφέρει στους επισκέπτες της Αίθουσας Τέχνης «Γιάννη & Ελένης Βάτη» η έκθεση τεκμηρίων «Το Χρηματοκιβώτιο».

Σύρος, δεκαετία, του 1960. Ένα οκτάχρονο αγόρι, ο Άγις Δ. Τσουρός, ανακαλύπτει στο παλιό αρχειακό που είναι αγοράσει οι γονείς του στα Χρούσσα ένα ξεχασμένο χρηματοκιβώτιο. Ατέλειωτα καλοκαίρια πέρασε, προσπαθώντας να το ανοίξει. Απώθητο, του έλεγε «μείνε, μην τα παρτάς». Πέρασαν πολλά χρόνια από τότε. Ο μικρός γύρισε στο νησί. Το χρηματοκιβώτιο ήταν πάντα εκεί, σαν να τον περίμενε. Πριν από δύο χρόνια, ένοιωσε πως ήρθε η ώρα να το ανοίξει.

Περιήγηση σε έναν προσωπικό «θησαυρό»

Σπάνια έγγραφα, φωτογραφίες εποχής, καρτ-ποστάλ και ποικίλα προσωπικά αντικείμενα μας ταξιδεύουν στο παρελθόν και αφηγούνται την ιστορία της οικογένειας του Αθανασίου Λαδόπουλου και της Όλγας Βαφιδάκη, με σημαντικές εμπορικές, τραπεζικές, βιομηχανικές και εφοπλιστικές δραστηριότητες καθώς και σημαίνουσα τοπική και εθνική πολιτική δράση. Μια ιστορία, που μέσα από την έκθεση του **Μορφωτικού Ιδρύματος Εθνικής Τραπέζης**, του Δήμου Σύρου – Ερμούπολης και του Τμήματος Πολιτισμού της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, γίνεται και δική μας.

Το αναπάντεχο περιεχόμενο του χρηματοκιβωτίου προσφέρει μια περιήγηση σε έναν προσωπικό «θησαυρό» μιας άλλης εποχής. Το χρηματοκιβώτιο φάνε να κλειδώθηκε για τελευταία φορά γύρω στο 1926.

Στον κύριο εκθεσιακό χώρο παρουσιάζονται σε **κορνίζες και προθήκες περίπου 110 φωτογραφίες, έγγραφα** (τα πιο ενδιαφέροντα έχουν μεταγραφεί), **περισσότερα από 70 επιστολικά δελτάρια και αντικείμενα** που βρέθηκαν στο χρηματοκιβώτιο όπως, όπλα, αρχαία νομίσματα, μετώλια, είδη γραφείου, είδη κομμωτικού και συλλεκτικά ενθώμια.

Στην πρώτη παράπλευρη αίθουσα εκτίθεται το χρηματοκιβώτιο και αντικείμενα, καθώς και φωτογραφίες από τον χώρο στον οποίο βρέθηκε και ανοίχτηκε. Στην ίδια αίθουσα υπάρχει οθόνη, όπου προβάλλονται φωτογραφίες και λεπτομέρειες των ευρημάτων και των εγγράφων που αφορούν τις οικογένειες Λαδόπουλου και Βαφιδάκη.

Στη μικρότερη παράπλευρη αίθουσα, ο επισκέπτης έχει τη δυνατότητα να ξεφυλλίσει ηλεκτρονικά τα έγγραφα, να δει λεπτομέρειες από τα επιστολικά δελτάρια και να ακούσει ηχογραφημένα αποσπάσματα από την αλληλογραφία της οικογένειας Λαδόπουλου.

Ελάτε να λύσουμε μαζί το μυστήριο του Χρηματοκιβωτίου

Γιατί άραγε να έμεινε το χρηματοκιβώτιο κλειστό τόσα χρόνια; Πώς εξηγείται η παρουσία τόσο διαφορετικών αντικειμένων μέσα σ' ένα χρηματοκιβώτιο; Μήπως κάποιος ήθελε να κρύψει ή να διαφυλάξει κάτι; Μήπως κάποιος στιγμή προέκυψε κάποιος εξωτερικός κίνδυνος, μια αίσθηση επείγοντος: Ένα γεγονός που ανάγκασε την οικογένεια να πει «τα μαζεύουμε άρον άρον και γεμίζουμε το χρηματοκιβώτιο με ό,τι θεωρούμε πολύτιμο;». Σε αυτή άραγε την περίπτωση τα μέλη της οικογένειας παίρνουν μαζί τους τα χρυσαφικά αλλά κλειδώνουν όσα αντικείμενα έχουν συναισθηματική και οικογενειακή αξία; Ήξεραν άραγε αυτοί οι άνθρωποι, ότι δε θα ξαναγυρίσουν; Γιατί δε βρέθηκε κάπου ο συνδυασμός (Σγρ) και τα κλειδιά του χρηματοκιβωτίου; Και γιατί δεν ασχολήθηκε η Σμαράγδα, κόρη του Αθανασίου Λαδόπουλου με αυτό, δεδομέ-



νου ότι έζησε στην οικία των Χρούσων αρκετά χρόνια;

Στην έκθεση υπάρχουν **δύο βιβλία επισκεπτών. Το ένα για εντυπώσεις και σχόλια. Και το δεύτερο για να μπορούν οι επισκέπτες να προτείνουν απαντήσεις στα ανοικτά ερωτήματα** που αφήνει η αιγιματική ιστορία του χρηματοκιβωτίου και επίσης, να δηλώσουν αν αναγνώρισαν κάποιο ή κάποια από τα άτομα που εμφανίζονται στις φωτογραφίες. Να εμπλουτίσουμε την ιστορία και να την ολοκληρώσουμε.

Αφορμή για να διατηρήσουμε άσβεστο το παρελθόν μας

Τα εγκαίνια της έκθεσης πραγματοποιήθηκαν το βράδυ

της περασμένης Πέμπτης παρουσία πλήθους κατοίκων και επισκεπτών του νησιού. Η **Αντιδήμαρχος Πολιτισμού, Θωμάς Μενδρινού** ευχαρίστησε θερμά τον κάτοχο αυτών των ευρημάτων και συντονιστή της έκθεσης κ. Τσουρό, με την ευχή «το Χρηματοκιβώτιο να αποτελέσει την καλύτερη αφορμή να διατηρήσουμε άσβεστο το παρελθόν μας, να διδασκόμαστε από αυτό, να μην ξεχνούμε τις ρίζες μας και να τις ανακαλύπτουμε σε κάθε βήμα της πορείας μας». Το κοινό καλωσόρισε και η **υπεύθυνη του Τμήματος Πολιτισμού της Περιφέρειας Ν. Αιγαίου, Χρυστιάννα Πάπιση**.

Από την πλευρά του ο κ. Τσουρός απύθυνε ιδιαίτερες ευχαριστίες στη **Μαρία Αλεξίου** από το **Εργαστήριο Συντήρησης Χάρτινου Υλικού** για τη

δημιουργική και άσκη συμβολής της, στην **Ιωάννα Μαντζαβίνου** από το **Πολιτιστικό Τμήμα του ΜΙΕΤ**, στη **Χαρούλα Σκαβάκη** από τη **Δημοτική Βιβλιοθήκη Σύρου – Ερμούπολης** για την παραχώρηση των προθηκών, στα **Γενικά Αρχεία του Κράτους Νομού Κυκλάδων** και σε όλους τους χορηγούς.

Η έκθεση λειτουργεί από Τρίτη έως Σάββατο (11:00-13:30 και 18:30-21:30) και θα διαρκέσει **έως 14 Σεπτεμβρίου 2019**. Εντός του 2019 αναμένεται να παρουσιαστεί και στην Αθήνα.

Κάθε Παρασκευή και Σάββατο, το απόγευμα, ο κ. Άγις Τσουρός θα βρίσκεται στο χώρο της έκθεσης για να ξεναγήσει τόσο τους Έλληνες, όσο και τους ξένους επισκέπτες.